

ste Kirkebestyrelse faaer en overveiende Indflydelse paa Besættelsen af de kirkelige Lærere-embeder. Man vil vel sagtens henvise til Lovforslagets § 6, hvor der er forbeholdt Kirke- og Underviisningsministeren et Slags Veto med Hensyn til de Candidater, som Menigheden har kaaret, ibet nemlig Ministeren, naar han ikke finder nogen af de Indstillede stikket eller værdig til Embedet, kan tilbagevende Indstillingen til Dugjørelse; men det behøver neppe at udvikles, at det er en overordentlig indskrænket, snevert begrænset Indflydelse, som Ministeren paa den Maaade faaer; Ministeren kan ikke forkaste Indstillingen, medmindre han erklærer, at ingen af de Indstillede er stikket eller værdig til Embedet. Det er en haard, streng Dom, som Ministeren skal udtale, for at der kan blive Spørgsmaal om Forkastelse af Indstillingen. Det følger af sig selv, at en Kirke- og Underviisningsminister vil trykke sig meget ved at udtale en saadan Dom, men Følgen deraf vil da ogsaa blive, at mangen en Mand vil komme til at udøve præstelig Virksomhed, der maaskee befinder sig i saare liden Overensstemmelse med den kirkelige Opfattelse, som af Kirkebestyrelsen ansees for at være den rette.

Jeg tillod mig at begynde med at sige, at jeg fandt, at den Grundtanke eller den Følelse, der formeentlig ligger til Grund for Forslaget, i en vis Henseende er berettiget. Man kunde nu maaskee ville spørge mig, hvorledes jeg da tænkte mig Sagen gennemført, naar jeg udtaler mig imod dette Lovforslag. Jeg vil da dertil sige, at da jeg ikke er fremkommen med noget Lovforslag, saa er man ikke heller berettiget til at forlange, at jeg skal angive, hvorledes jeg tænker mig Sagen gennemført. Jeg stiller nemlig, som sagt, den Forbring til den, der fremkommer med Forslag til at gennemføre en Tanke, at han ogsaa skal give Forslaget en saadan Form, at det kan være praktisk gennemførligt og foreneligt med de forskjellige Hensyn til andre Sider, som bør tages. Jeg skal dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at jeg ganske vist vil ansee det Forslag, som blev omtalt af den sidste ærede Taler (Vrix) saavel som af det ærede Medlem for Thisted Amts Afd. Valgkreds (Schjorring), og

som er i en væsentlig Overensstemmelse med, hvad der har været Skik i en stor Deel af Slesvig, for at være ulige mere heldigt end det foreliggende Lovforslag. Dette Forslags Hovedtanke er imidlertid en ganske anden end det foreliggende Forslag, og jeg skal i Forbigaaende bemærke, at jeg anseer det i og for sig for at være en urigtig Fremgangsmaade, om man, forsaavidt man maatte mene, at det sidstomtalt Forslag, det, at Menigheden vælger imellem tre af Regjeringen Indstillede, maatte være hensigtsmæssigt, om man, siger jeg, af den Grund vilde stemme for det foreliggende Lovforslags videre Fremme, naar det dog maa erkendes, at Grundtanke i disse to Lovforslag er aldeles forskjellig. Men forresten er det min Mening, at selv dette Forslag, at Menigheden skal vælge imellem tre af Regjeringen Indstillede, ogsaa lider af store Mangler, hvorfor jeg i alt Fald ikke vilde være med til at indbringe et saadant Forslag. Da dette Forslag ikke foreligger, skal jeg ikke udtale mig nærmere derom. Det ærede Medlem for Thisted Amts Afd. Valgkreds hittede, at det vel vilde være for tarveligt at indrømme Menigheden en Ret til Veto, og han viste hen til, at det vilde formeentlig kun være en Venden tilbage til det Standpunkt, hvorpaa allerede Landsloven eller Christian den 5tes Lov i denne Henseende befandt sig. Jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at hvis Menigheden virkelig fik et saadant Veto — det forekommer mig iøvrigt, at det kunde være forbundet med sine Vanstigeligheder ogsaa at ordne Sagen paa denne Maaade — men hvis Menigheden fik et saadant Veto, vilde man i Virkeligheden være kommen videre, end man befandt sig paa Landslovens Tid; thi den Ret til Veto, som Menigheden dengang havde, var for det Første heelt naturligt begrundet i den Bestikelsesret af Præster, som da tilkom Forskjellige, navnlig Private, og dernæst var Retten for Menigheden til at sige Nei i høi Grad indskrænket; den indskrænkede sig i Virkeligheden til, at Menighederne kunde fremkomme med deres Bemærkninger og Indsigelser med Hensyn til Præstens Personlighed, hvilke Indsigelser da nærmere bleve prøvede, men de havde ingenlunde Ret til ubetinget at sige: Den og